

Brussel, 27.9.2017
COM(2017) 554 final

**VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE
RAAD**

**TIENDE FINANCIËEL VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES
PARLEMENT EN DE RAAD
over het EUROPEES LANDBOUWFONDS VOOR
PLATTELANDSONTWIKKELING (ELFPO)
BEGROTINGSJAAR 2016**

Inhoudsopgave

1.	BEGROTINGSPROCEDURE	3
1.1.	Financieel kader	3
1.2.	Ontwerpbegroting 2016	3
1.3.	Aangenomen begroting 2016	4
1.4.	Gewijzigde begrotingen	5
2.	BEHEER VAN DE KREDIETEN	5
2.1.	Beheer van de vastleggingskredieten.....	5
2.1.1.	<i>Elfpo-plattelandsontwikkelingsprogramma's.....</i>	<i>5</i>
2.1.2.	<i>Technische bijstand</i>	<i>6</i>
2.2.	Beheer van de betalingskredieten	6
2.2.1.	<i>Elfpo-plattelandsontwikkelingsprogramma's.....</i>	<i>6</i>
2.2.2.	<i>Technische bijstand</i>	<i>7</i>
3.	UITVOERING VAN DE ELFPO-BEGROTING 2016	7
3.1.	Besteding van de vastleggingskredieten	7
3.1.1.	<i>Elfpo-plattelandsontwikkelingsprogramma's.....</i>	<i>7</i>
3.1.2.	<i>Technische bijstand</i>	<i>9</i>
3.2.	Besteding van de betalingskredieten	9
3.2.1.	<i>Elfpo-plattelandsontwikkelingsprogramma's.....</i>	<i>9</i>
3.2.2.	<i>Technische bijstand</i>	<i>15</i>
3.3.	Gedeclareerde uitgaven per as en/of per maatregel.....	15
3.4.	Uitvoering van de Elfpo-programma's.....	18
3.4.1.	<i>Programmeringsperiode 2007-2013</i>	<i>18</i>
3.4.2.	<i>Programmeringsperiode 2014-2020</i>	<i>18</i>

1. BEGROTINGSPROCEDURE

1.1. Financieel kader

De uitgaven voor plattelandontwikkeling in 2016 zijn gefinancierd binnen twee meerjarige financiële kaders (MFK's): 2007-2013 en 2014-2020. Het financieel kader 2014-2020 is vastgelegd in Verordening (EU) nr. 1311/2013 van de Raad. De toewijzing voor plattelandontwikkeling en de toewijzing voor marktgerelateerde uitgaven en rechtstreekse betalingen na de jaarlijkse technische aanpassing van het MFK zijn opgenomen in tabel 1.

Tabel 1 – Financieel kader 2014-2020

RUBRIEK 2 Duurzame groei: natuurlijke hulpbronnen	in miljoen EUR: lopende prijzen						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
TOTAAL	49 857	64 692	64 262	60 191	60 267	60 344	60 421
waarvan:							
- Plattelandontwikkeling ^{a), b), c), d), e)}	5 299	18 184	18 684	14 371	14 381	14 330	14 333
- Marktgerelateerde uitgaven en rechtstreekse steun ^{a), b), c), d)}	43 778	44 190	43 950	44 146	44 162	44 241	44 263

a) Na de netto-overdracht van 351,9 miljoen EUR tussen het ELGF en het Elfpo voor begrotingsjaar 2014 (zie voetnoot f) voor details).

b) Na de netto-overdracht van 51,6 miljoen EUR tussen het ELGF en het Elfpo voor begrotingsjaar 2015 (zie voetnoot f) voor details).

c) Na de netto-overdracht van 28 miljoen EUR tussen het ELGF en het Elfpo voor de begrotingsjaren 2014-2020 (zie voetnoot f) voor details).

d) Na de netto-overdracht van 3 577,2 miljoen EUR tussen het ELGF en het Elfpo voor de begrotingsjaren 2015-2020 (zie voetnoot f) voor details).

e) Na de herprogrammering van de Elfpo-toewijzing van 2014 ingevolge de toepassing van artikel 19 van de MFK-verordening (Verordening (EU) nr. 1311/2013) is een totaalbedrag van 8 705 miljoen EUR dat in mindering is gebracht op de vastleggingen van 2014, gelijkelijk verdeeld over de vastleggingen voor 2015 en 2016.

f) De in de voetnoten a) tot en met d) vermelde overdrachten naar plattelandontwikkeling (Elfpo) omvatten de overdracht van 4 miljoen EUR per jaar voor de gehele periode 2014-2020 uit de katoensector (EL) op grond van artikel 66, lid 1, van Verordening (EU) nr. 1307/2013, de overdracht van 296,3 miljoen EUR die was vastgesteld voor de vrijwillige aanpassing, naar begrotingsjaar 2014 (VK) op grond van artikel 10 ter en artikel 10 quater, lid 2, van Verordening (EG) nr. 73/2009, de overdracht van 51,6 miljoen EUR per jaar voor onbestede bedragen voor de begrotingsjaren 2014 en 2015 (SE en DE) op grond van de artikelen 136 en 136 ter van Verordening (EG) nr. 73/2009 en 3 577,2 miljoen EUR voor de verlaging van betalingen en de flexibiliteit tussen de pijlers op grond van artikel 7, lid 2, en artikel 14, lid 1, van Verordening (EU) nr. 1307/2013.

1.2. Ontwerpbegroting 2016

De ontwerpbegroting (OB) 2016 is op 24 juni 2015 door de Commissie vastgesteld en aan de begrotingsautoriteit voorgelegd.

De OB bevatte 3 268 miljoen EUR aan betalingskredieten voor het Europees Landbouwfonds voor Plattelandontwikkeling (Elfpo) voor de

programmeringsperiode 2007-2013. Omdat de programmeringsperiode 2007-2013 eind 2013 afliep, zijn voor 2016 geen vastleggingskredieten meer gevraagd voor die periode. Voor de programmeringsperiode 2014-2020 bevatte OB 2016 18 672 miljoen EUR aan vastleggingskredieten en 8 594 miljoen EUR aan betalingskredieten.

Tabel 2

Ontwerpbegroting 2016		
Begrotingspost	Vastleggingskredieten (in EUR)	Betalingskredieten (in EUR)
2007-2013		
05.040501 Programma's voor plattelandsontwikkeling	-	3 268 000 000
05.040502 Operationele technische bijstand	-	-
2014-2020		
05.046001 Programma's voor plattelandsontwikkeling	18 650 559 495	8 574 000 000
05.046002 Operationele technische bijstand	21 363 000	20 025 443

De Raad en het Europees Parlement hebben hun standpunt over OB 2016 op respectievelijk 4 september 2015 en 28 oktober 2015 bepaald. Het bemiddelingscomité moest bijeen worden geroepen. Het bereikte binnen de termijn van 21 dagen een akkoord over een gezamenlijke tekst. De Raad stemde op 24 november 2015 in met de gezamenlijke tekst en het Parlement op 25 november 2015.

In de begroting 2016 die uiteindelijk op 25 november 2015 werd aangenomen, waren de Elfpo-betalingskredieten verlaagd met 120 miljoen EUR: 33 miljoen EUR over programmeringsperiode 2007-2013 en 87 miljoen EUR over programmeringsperiode 2014-2020.

1.3. Aangenomen begroting 2016

De begroting 2016 van 25 november 2015 bevatte in hoofdstuk 05 04 voor het Elfpo 3 235 miljoen EUR aan betalingskredieten voor de programmeringsperiode 2007-2013 en 18 672 miljoen EUR aan vastleggingskredieten en 8 507 miljoen EUR aan betalingskredieten voor de periode 2014-2020.

Tabel 3

Aangenomen begroting 2016		
Begrotingspost	Vastleggingskredieten (in EUR)	Betalingskredieten (in EUR)
2007-2013		
05.040501 Programma's voor plattelandontwikkeling	-	3 235 000 000
05.040502 Operationele technische bijstand	-	-
2014-2020		
05.046001 Programma's voor plattelandontwikkeling	18 650 559 495	8 487 000 000
05.046002 Operationele technische bijstand	21 363 000	20 025 443

1.4. Gewijzigde begrotingen

Geen van de gewijzigde begrotingen betrof het Elfpo.

2. BEHEER VAN DE KREDIETEN

2.1. Beheer van de vastleggingskredieten

2.1.1. Elfpo-plattelandontwikkelingsprogramma's

De goedgekeurde begroting 2016 bevatte 18 651 miljoen EUR aan vastleggingskredieten, die allemaal bestemd waren voor de programma's van 2014-2020.

In de begroting 2016 waren geen vastleggingskredieten meer opgenomen voor Elfpo-programma's van de periode 2007-2013.

Tabel 4

Beheer van de vastleggingskredieten in 2016 – Elfpo	Begrotingspost 05.040501 (bedrag in EUR)	Begrotingspost 05.046001 (bedrag in EUR)
Kredieten aan het begin van 2016	-	18 650 559 495
Kredieten beschikbaar in 2016	-	18 650 559 495
Kredieten gebruikt in 2016 ¹	-	18 649 599 495

¹ Ingevolge een instemmingsbeschikking (consent order) van de High Court van het VK van 12 december 2014 zijn de vastleggingen van het VK-Wales-programma voor de jaren 2016-2020 verlaagd met 4,2 miljoen EUR, terwijl het maximum voor rechtstreekse betalingen van het VK met datzelfde

2.1.2. Technische bijstand

In artikel 51, lid 1, van Verordening (EU) nr. 1305/2013 is bepaald dat het Elfpo tot 0,25 % van zijn jaarlijkse toewijzing kan gebruiken om op initiatief van de Commissie acties op het gebied van technische bijstand te financieren. In de begroting 2016 was oorspronkelijk 4,4 miljoen EUR beschikbaar voor niet-operationele technische bijstand en 21,4 miljoen EUR voor operationele technische bijstand.

2.2. Beheer van de betalingskredieten

2.2.1. Elfpo-plattelandsontwikkelingsprogramma's

Voor de plattelandsontwikkelingsprogramma's van 2014-2020 was in de goedgekeurde begroting 8 487 miljoen EUR aan betalingskredieten opgenomen. Daar kwam nog een overschrijving van 1,0 miljoen EUR bij uit het onderdeel Voltooïing van plattelandsontwikkeling gefinancierd uit het EOGFL, afdeling Garantie (post 05.040114) omdat daar geen kredieten nodig bleken. Daarentegen zijn de betalingskredieten verlaagd met twee overschrijvingen van in totaal 32,1 miljoen EUR naar EOGFL-Oriëntatie 2000-2006 om een van de oude programma's van doelstelling 1 te sluiten. Bovendien is 646,1 miljoen EUR overgeschreven in verband met de afsluiting van Elfpo-programma's 2007-2013, waarvoor dringend extra middelen nodig bleken. Rekening houdend met alle overschrijvingen was in 2016 in totaal 7 809,9 miljoen EUR aan betalingskredieten beschikbaar. Alle kredieten van 2016 zijn in de loop van het jaar gebruikt.

In de goedgekeurde begroting 2016 was voor de plattelandsontwikkelingsprogramma's 2007-2013 een bedrag van 235 miljoen EUR aan betalingskredieten uitgetrokken. Daarnaast bedroegen de beschikbare bestemmingsontvangsten die waren overgedragen uit 2015 dan wel gedurende het jaar zijn geïnd, 359,1 miljoen EUR. Aan het eind van het jaar bleken extra betalingskredieten nodig in verband met de afsluiting van de 64 programma's. De financiering kwam deels uit een overschrijving uit het onderdeel Elfpo-programma's 2014-2020 (646,1 miljoen EUR), het onderdeel technische bijstand (3,0 miljoen EUR) en de eindejaarsoverschrijving (264,7 miljoen EUR). In totaal was in 2016 4 507,9 miljoen EUR aan betalingskredieten beschikbaar. Van dit bedrag is 12,1 miljoen EUR aan bestemmingsontvangsten automatisch overgedragen naar 2017.

Tabel 5

Beheer van de betalingskredieten in 2016 (in EUR)	
Elfpo 2014-2020 Begrotingspost 05.046001	
Kredieten aan het begin van 2016	8 487 000 000

bedrag is verhoogd. Het gevolg van de totale verlaging is een jaarlijkse onderbesteding. In 2016 ging het om een bedrag van 960 000 EUR.

Overschrijving naar EOGFL-Oriëntatie — Regio's van doelstelling 1 (2000-2006)	-5 124 931
Overschrijving naar EOGFL-Oriëntatie — Regio's van doelstelling 1 (2000-2006)	-26 940 235
Overschrijving uit EOGFL, afdeling Garantie (2000-2006)	1 006 524
Overschrijving naar Elfpo 2007-2013	-646 066 430
Kredieten beschikbaar in 2016	7 809 874 928
Kredieten gebruikt in 2016	7 809 874 920
Elfpo 2007-2013 Begrotingspost 05.040501	
Kredieten aan het begin van 2016	3 235 000 000
Uit 2015 overgedragen bestemmingsontvangsten	22 697 504
In 2016 geïnde bestemmingsontvangsten	336 400 606
Overschrijving uit Elfpo 2014-2020	646 066 430
Overschrijvingen uit het onderdeel technische bijstand van het Elfpo 2014-2020	3 000 000
Eindejaarsoverschrijving	264 739 750
Kredieten beschikbaar in 2016	4 507 904 290
Kredieten gebruikt in 2016	4 495 770 025

2.2.2. Technische bijstand

Voor het Elfpo beliepen de totale betalingskredieten in de begroting 2016 20,0 miljoen EUR. Een bedrag van 3,0 miljoen EUR is overgeschreven naar het onderdeel Elfpo-programma's 2007-2013 voor de financiering van de afsluiting van die programma's. De uiteindelijke betalingskredieten bedroegen 17,0 miljoen EUR. De betalingen kwamen uit op in totaal 12,8 miljoen EUR.

3. UITVOERING VAN DE ELFPO-BEGROTING 2016

3.1. Besteding van de vastleggingskredieten

3.1.1. Elfpo-plattelandontwikkelingsprogramma's

Van het totale bedrag aan vastleggingskredieten dat in de begroting 2016 beschikbaar was voor de Elfpo-programma's 2014-2020 (18 650,6 miljoen EUR), is 18 649,6 miljoen EUR vastgelegd. Het geringe verschil (een niet-vastgelegd bedrag van 0,96 miljoen EUR) was het gevolg van een wijziging in de toewijzing aan het VK in bijlage I bij Verordening (EU) nr. 1305/2013² (zie voetnoot 1).

² GEDELEGEERDE VERORDENING (EU) 2016/142 VAN DE COMMISSIE van 2 december 2015 tot wijziging van bijlage I bij Verordening (EU) nr. 1305/2013 van het Europees Parlement en de Raad en

Tabel 6 geeft per lidstaat een overzicht van de bij Verordening (EU) nr. 1305/2013 van 17 december 2013 als laatstelijk gewijzigd bij Gedelegeerde Verordening (EU) 2016/142 van de Commissie van 2 december 2015¹ toegewezen bedragen en de in 2016 vastgelegde bedragen.

Tabel 6

Verordening (EU) nr. 1305/2013 (als gewijzigd) versus de eind 2016 vastgelegde bedragen		
Begrotingspost 05.046001 (in EUR)		
LS	Verordening (EU) nr. 1305/2013 Toewijzing 2016	In 2016 vastgelegde bedragen
	(a)	(b)
AT	560 883 465	560 883 465
BE	109 821 794	109 821 794
BG	505 020 057	505 020 057
CY	28 345 126	28 345 126
CZ	503 130 504	503 130 504
DE	1 685 574 112	1 685 574 112
DK	136 397 742	136 397 742
EE	111 192 345	111 192 345
ES	1 780 403 445	1 780 403 445
FI	338 456 263	338 456 263
FR	2 363 567 980	2 363 567 980
GR	1 007 736 821	1 007 736 821
HR	448 426 250	448 426 250
HU	737 099 981	737 099 981
IE	469 724 442	469 724 442
IT	2 231 599 688	2 231 599 688
LT	230 431 887	230 431 887
LU	21 432 133	21 432 133
LV	153 066 059	153 066 059
MT	20 878 690	20 878 690
NL	118 496 585	118 496 585
PL	1 193 429 059	1 193 429 059
PT	578 913 888	578 913 888
RO	1 751 613 412	1 751 613 412
SE	378 153 207	378 153 207
SI	119 342 187	119 342 187
SK	215 603 053	215 603 053
UK	850 859 320	850 859 320
Totaal	18 649 599 495	18 649 599 495

van bijlage III bij Verordening (EU) nr. 1307/2013 van het Europees Parlement en de Raad (PB L 28 van 4.2.2016, blz. 8).

3.1.2. Technische bijstand

Voor de programmeringsperiode 2014-2020 beliep het bedrag aan vastleggingskredieten voor operationele technische bijstand in de begroting 2016 21,4 miljoen EUR. Daar kwam nog 1,0 miljoen EUR uit het onderdeel Elfpo-programma's 2014-2020 bij voor de financiering van de Elfpo-bijdrage aan het Europees Solidariteitskorps. Tabel 7 geeft het verbruik van de voor technische bijstand in 2016 beschikbare vastleggingskredieten weer. Een groot deel van het geld is naar het platform voor technisch advies over financiële instrumenten en naar het Europees netwerk voor plattelandsontwikkeling gevloeid.

Tabel 7

Technische bijstand – besteding van de vastleggingskredieten	
Begrotingspost 05.046002 (in EUR)	
Omschrijving	Vastgelegd bedrag
Platform voor technisch advies over financiële instrumenten	4 800 000
Europees netwerk voor plattelandsontwikkeling	4 455 468
Informatietechnologie*	3 094 064
Institutionele communicatie	2 600 000
Europees innovatiepartnerschap	2 570 801
Europees evaluatienetwerk	1 845 650
Europees Solidariteitskorps	1 300 000
Audit en controles	1 269 555
Bescherming van symbolen	57093
Totaal	21 992 630

* Inclusief adviesbureaus voor breedband

3.2. Besteding van de betalingskredieten

3.2.1. Elfpo-plattelandsontwikkelingsprogramma's

Voor de programmeringsperiode 2014-2020 zijn vrijwel alle betalingskredieten die na de overschrijvingen beschikbaar waren (7 810 miljoen EUR, waarvan 1 001 miljoen EUR voor de voorfinanciering) besteed.

Voor de programmeringsperiode 2007-2013 zijn alle in de begroting beschikbare betalingskredieten (3 235 miljoen EUR) besteed. De extra betalingen van 1 261 miljoen EUR zijn gefinancierd met kredieten uit het onderdeel Elfpo-programma's 2014-2020 en het onderdeel operationele technische bijstand, met bestemmingsontvangsten en met de eindejaaroverschrijving. Eind 2016 was in totaal 4 496 miljoen EUR betaald voor de Elfpo-programma's 2007-2013, inclusief de afsluiting van 64 programma's.

In tabel 8 zijn de betalingen van 2016 uitgesplitst naar declaratieperiode.

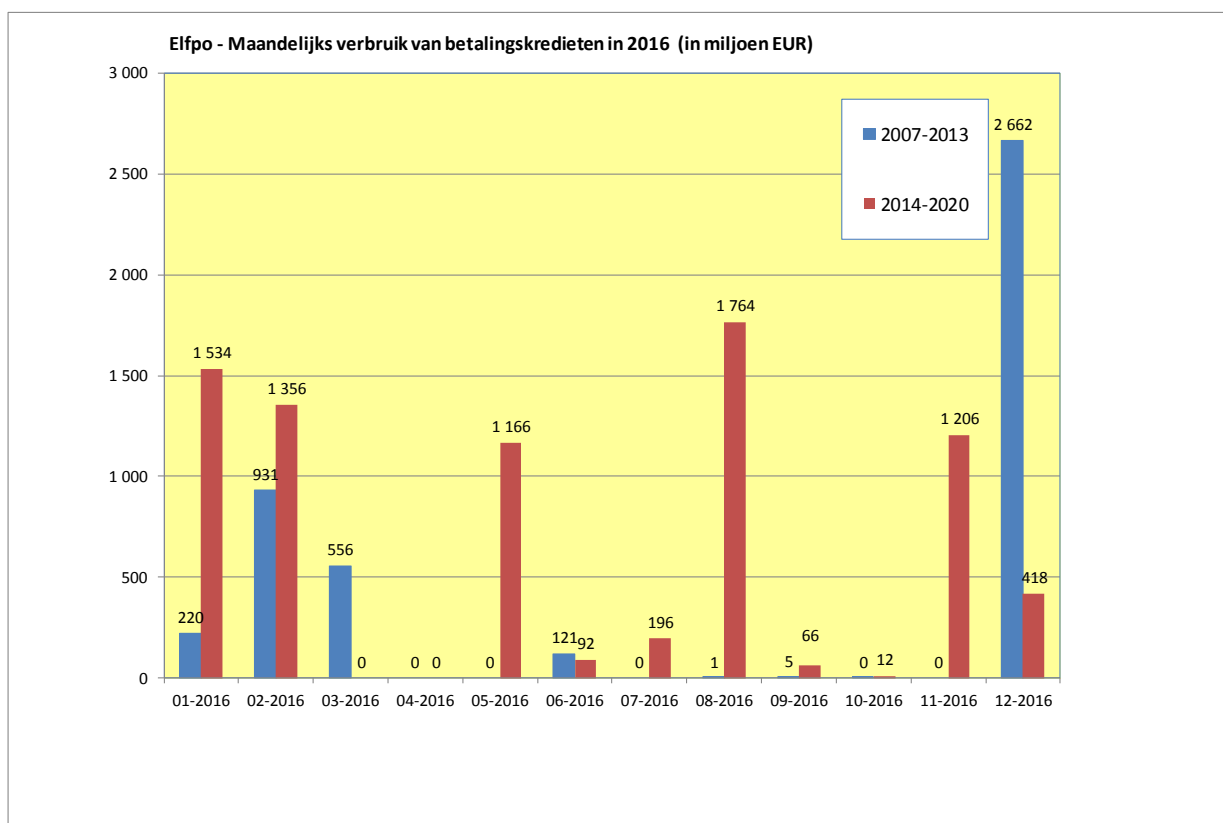
Tabel 8

Betalingen in 2016 voor Elfpo-plattelandsontwikkelingsprogramma's (in miljoen EUR)	2007-2013	2014-2020
---	------------------	------------------

	Post 05.040501	Post 05.046001
Voorfinanciering 2014-2020	0,00	1 000,59
Vergoeding betalingsaanvragen vóór K4 2015	277,49	554,36
Vergoeding betalingsaanvragen K4 2015	1 547,84	1 346,31
Vergoeding betalingsaanvragen K1 2016	8,01	1 257,34
Vergoeding betalingsaanvragen K2 2016	0,00	2 038,53
Vergoeding betalingsaanvragen K3 2016	0,00	1 612,74
Afsluitende betalingen 2007-2013	2 662,43	0,00
Totaal 2016	4 495,77	7 809,87

Het maandelijkse verbruik van betalingskredieten (januari tot en met december 2016) is weergegeven in de grafiek hieronder.

Grafiek 1

De uitsplitsing per lidstaat en per declaratieperiode van de door de Commissie in begrotingsjaar 2016 betaalde bedragen is weergegeven in de tabellen 9a en 9b

Tabel 9a

Verrichte betalingen in de periode 1.1.2016 - 31.12.2016					
Elfpo 2007-2013 – Begrotingspost 05.040501 (in EUR)					
LS	Vóór K4 2015	K4 2015	Positieve betalingen, voornamelijk n.a.v. de arresten van het Hof van Justitie	Afsluiting	Totaal
AT	0			201 048 843	201 048 843
BE	0			11 915 307	11 915 307
BG	211 263	104 910 087			105 121 350
CY	0			8 138 265	8 138 265
CZ	0		584 299	138 417 270	139 001 569
DE	10 959 942	995 397		388 608 987	400 564 326
DK	7 243 066			20 963 291	28 206 357
EE	0			35 481 510	35 481 510
ES	49 444 612	254 214 733	28 301	138 757 741	442 445 387
FI	0		927 828	73 189 520	74 117 347
FR	24 430 594	34 997 367	4 746 784		64 174 744
GR	3 215 169	451 499 242	1 726 644		456 441 055
HU	0			100 146 037	100 146 037
IE	0			123 238 683	123 238 683
IT	123 857 373	215 437 259		117 416 941	456 711 574
LT	0			86 077 487	86 077 487
LU	0			4 310 828	4 310 828
LV	0		303 187	52 512 931	52 816 118
MT	1 310 503	560 059		2 656 238	4 526 801
NL	0			27 849 916	27 849 916
PL	0			654 646 405	654 646 405
PT	0	3 922 417		166 884 840	170 807 257
RO	54 175 098	481 300 950			535 476 048
SE	0			39 280 927	39 280 927
SI	0			42 697 633	42 697 633
SK	0			86 339 546	86 339 546
UK	2 637 812			141 550 893	144 188 705
Totaal	277 485 432	1 547 837 509	8 317 043	2 662 130 040	4 495 770 025

Tabel 9b

Verrichte betalingen in de periode 1.1.2016 - 31.12.2016							
Elfpo 2014-2020 – Begrotingspost 05.046001							(in EUR)
LS	Voorfinanciering	Vóór K4 2015	K4 2015	K1 2016	K2 2016	K3 2016	Totaal
AT	39 375 520		3 265 091	17 539 570	339 778 144	33 993 775	433 952 101
BE	6 477 978	4 864 566	3 635 803	2 443 352	20 679 176	7 880 154	45 981 029
BG	23 667 170			84 793 197	15 018 210	29 248 636	152 727 213
CY	1 322 444		54 702	2 367 776	3 429 608	1 325 612	8 500 142
CZ	23 056 740	4 850 094	31 962 882	50 356 787	60 232 281	34 480 775	204 939 559
DE	93 607 201	17 663 132	218 875 742	165 939 180	148 021 290	97 342 001	741 448 545
DK	14 976 097	991 945	20 595 204	17 020 883	17 784 549	18 536 432	89 905 110
EE	8 233 416	4 138 495	6 567 382	48 892 142	13 093 427	15 209 984	96 134 846
ES	82 973 888	14 051 954	67 590 620	81 033 254	68 486 032	147 428 430	461 564 178
FI	23 804 083	48 031 959	106 332 534	5 276 183	57 387 698	110 154 555	350 987 012
FR	113 848 442	315 907 655	90 883 881	22 904 483	41 866 580	52 994 771	638 405 812
GR	47 182 918			8 494 055	26 664 899	192 679 994	275 021 867
HR	20 262 225	388 120	10 181 227	5 305 518	72 442 372	42 726 922	151 306 384
HU	34 306 645				196 249 540	12 218 585	242 774 769
IE	21 905 922	49 948 020	77 659 945	10 385 332	8 342 894	107 486 601	275 728 714
IT	104 443 808	11 074 939	40 546 961	64 506 841	174 280 211	129 139 789	523 992 549
LT	16 130 882	1 147 244	32 577 397	33 299 991	61 974 997	44 957 701	190 088 212
LU	1 005 746	13 645	3 306 700	867 396		2 168 098	7 361 586
LV	10 756 038	2 527 228	31 848 828	33 063 678	19 549 712	21 843 592	119 589 076
MT	973 269				565 944	23 513	1 562 726
NL	10 812 454	943 989	4 002 744	23 346 116	5 065 312	1 091 765	45 262 379
PL	88 961 088			73 652 412	238 330 817	50 868 806	451 813 122
PT	40 601 404	35 704 235	284 545 887	114 089 541	51 094 441	51 511 050	577 546 557
RO	81 279 964			56 984 320	231 935 189	235 097 590	605 297 063
SE	17 455 653	430 800	51 589 535	55 384 861	15 530 153	68 470 024	208 861 025
SI	8 378 498	1 163 339	22 175 367	26 250 286	26 101 394	1 570 151	85 639 035
SK	15 885 298	673 179	34 644 205	6 584 291	37 635 408	26 144 967	121 567 349
UK	48 906 195	39 849 997	203 467 861	246 560 880	86 990 969	76 141 057	701 916 960
Totaal	1 000 590 984	554 364 534	1 346 310 501	1 257 342 323	2 038 531 245	1 612 735 333	7 809 874 920

In de tabellen 10a en 10b worden per lidstaat de Elfpo-betalingen in 2016 afgezet tegen die van 2015. De totale betalingen voor de Elfpo-programma's 2007-2013 zijn met 31 % afgenomen (4,5 miljard EUR tegen 6,5 miljard EUR) omdat het recht op Uniefinanciering voor de programma's 2007-2013 op 31 december 2015 is vervallen en de betalingen van 2016 dus alleen betrekking hebben op de vergoedingen voor K4 van 2015 en op de betalingen voor de in 2016 afgesloten Elfpo-programma's. Tegelijk zijn de betalingen voor de Elfpo-programma's 2014-2020 fors gestegen (met 49 %) ten opzichte van 2015 (7,8 miljard EUR tegen 5,3 miljard EUR).

Tabel 10a

Betalingen aan de lidstaten – Vergelijking 2016 met 2015 - <u>Elfpo 2007-2013</u>							(in EUR)	
LS	2015			2016			Verskil 2016 t.o.v. 2015	
	Tussentijdse betalingen	Afsluiting	Totaal	Tussentijdse betalingen	Afsluiting	Totaal	(in EUR)	(in %)
AT	0	0	0	0	201 048 843	201 048 843	201 048 843	-
BE	5 360 020	0	5 360 020	0	11 915 307	11 915 307	6 555 287	122,30 %
BG	404 510 426	0	404 510 426	105 121 350		105 121 350	-299 389 076	-74,01 %
CY	18 280 429	0	18 280 429	0	8 138 265	8 138 265	-10 142 164	-55,48 %
CZ	0	0	0	584 299	138 417 270	139 001 569	139 001 569	-
DE	287 887 731	0	287 887 731	11 955 339	388 608 987	400 564 326	112 676 595	39,14 %
DK	60 727 573	0	60 727 573	7 243 066	20 963 291	28 206 357	-32 521 216	-53,55 %
EE	0	0	0	0	35 481 510	35 481 510	35 481 510	-
ES	953 334 892	0	953 334 892	303 687 646	138 757 741	442 445 387	-510 889 505	-53,59 %
FI	0	0	0	927 828	73 189 520	74 117 347	74 117 347	-
FR	239 865 433	0	239 865 433	64 174 744		64 174 744	-175 690 689	-73,25 %
GR	379 109 303	0	379 109 303	456 441 055		456 441 055	77 331 752	20,40 %
HR	0	0	0	0	0	0	0	-
HU	382 092 959	0	382 092 959	0	100 146 037	100 146 037	-281 946 922	-73,79 %
IE	0	0	0	0	123 238 683	123 238 683	123 238 683	-
IT	1 143 347 348	0	1 143 347 348	339 294 632	117 416 941	456 711 574	-686 635 774	-60,05 %
LT	38 115 984	0	38 115 984	0	86 077 487	86 077 487	47 961 503	125,83 %
LU	0	0	0	0	4 310 828	4 310 828	4 310 828	-
LV	0	0	0	303 187	52 512 931	52 816 118	52 816 118	-
MT	8 590 730	0	8 590 730	1 870 562	2 656 238	4 526 801	-4 063 929	-47,31 %
NL	10 583 063	0	10 583 063	0	27 849 916	27 849 916	17 266 853	163,16 %
PL	1 170 599 020	0	1 170 599 020	0	654 646 405	654 646 405	-515 952 615	-44,08 %
PT	31 039 518	0	31 039 518	3 922 417	166 884 840	170 807 257	139 767 739	450,29 %
RO	1 257 624 319	0	1 257 624 319	535 476 048		535 476 048	-722 148 271	-57,42 %
SE	0	0	0	0	39 280 927	39 280 927	39 280 927	-
SI	0	0	0	0	42 697 633	42 697 633	42 697 633	-
SK	29 960 498	0	29 960 498	0	86 339 546	86 339 546	56 379 048	188,18 %
UK	43 269 312	0	43 269 312	2 637 812	141 550 893	144 188 705	100 919 393	233,24 %
Totaal	6 464 298 560	0	6 464 298 560	1 833 639 985	2 662 130 040	4 495 770 025	-1 968 528 535	-30,45 %

Tabel 10b

Betalingen aan de lidstaten – Vergelijking 2016 met 2015 - <u>Elfpo 2014-2020</u>							(in EUR)	
LS	2015			2016			Verschil 2016 t.o.v. 2015	
	Tussentijdse betalingen	Voorfinanciering	Totaal	Tussentijdse betalingen	Voorfinanciering	Totaal	(in EUR)	(in %)
AT	381 361 904	39 375 520	420 737 424	394 576 581	39 375 520	433 952 101	13 214 677	3,14 %
BE	60 955 847	12 955 955	73 911 803	39 503 051	6 477 978	45 981 029	-27 930 774	-37,79 %
BG	0	47 334 339	47 334 339	129 060 043	23 667 170	152 727 213	105 392 874	222,66 %
CY	0	3 967 331	3 967 331	7 177 699	1 322 444	8 500 142	4 532 811	114,25 %
CZ	187 621 864	46 113 480	233 735 344	181 882 819	23 056 740	204 939 559	-28 795 785	-12,32 %
DE	270 520 722	171 219 696	441 740 417	647 841 345	93 607 201	741 448 545	299 708 128	67,85 %
DK	1 704 161	6 294 007	7 998 168	74 929 013	14 976 097	89 905 110	81 906 942	1024,07 %
EE	31 042 916	16 466 831	47 509 747	87 901 431	8 233 416	96 134 846	48 625 099	102,35 %
ES	12 750 662	207 434 721	220 185 382	378 590 289	82 973 888	461 564 178	241 378 796	109,63 %
FI	382 518 728	24 011 173	406 529 902	327 182 929	23 804 083	350 987 012	-55 542 890	-13,66 %
FR	345 362 039	227 696 885	573 058 924	524 557 370	113 848 442	638 405 812	65 346 888	11,40 %
GR	0	141 548 754	141 548 754	227 838 949	47 182 918	275 021 867	133 473 113	94,29 %
HR	54 335 233	40 524 450	94 859 683	131 044 159	20 262 225	151 306 384	56 446 701	59,51 %
HU	0	68 613 290	68 613 290	208 468 125	34 306 645	242 774 769	174 161 479	253,83 %
IE	327 135 539	54 764 804	381 900 343	253 822 792	21 905 922	275 728 714	-106 171 629	-27,80 %
IT	7 578 868	208 887 615	216 466 483	419 548 741	104 443 808	523 992 549	307 526 066	142,07 %
LT	38 414 223	32 261 765	70 675 988	173 957 330	16 130 882	190 088 212	119 412 224	168,96 %
LU	12 209 640	2 011 492	14 221 132	6 355 840	1 005 746	7 361 586	-6 859 546	-48,23 %
LV	53 339 164	21 512 076	74 851 240	108 833 038	10 756 038	119 589 076	44 737 836	59,77 %
MT	0	1 946 538	1 946 538	589 457	973 269	1 562 726	-383 812	-19,72 %
NL	27 621 653	12 146 107	39 767 761	34 449 926	10 812 454	45 262 379	5 494 618	13,82 %
PL	174 360 865	85 982 808	260 343 673	362 852 034	88 961 088	451 813 122	191 469 449	73,54 %
PT	226 596 314	47 698 857	274 295 171	536 945 153	40 601 404	577 546 557	303 251 386	110,56 %
RO	0	243 839 892	243 839 892	524 017 099	81 279 964	605 297 063	361 457 171	148,24 %
SE	140 723 643	34 911 305	175 634 948	191 405 372	17 455 653	208 861 025	33 226 077	18,92 %
SI	29 933 496	16 756 996	46 690 492	77 260 537	8 378 498	85 639 035	38 948 543	83,42 %
SK	61 667 351	30 905 457	92 572 808	105 682 050	15 885 298	121 567 349	28 994 541	31,32 %
UK	479 188 117	98 067 330	577 255 447	653 010 765	48 906 195	701 916 960	124 661 513	21,60 %
Totaal	3 306 942 948	1 945 249 474	5 252 192 422	6 809 283 936	1 000 590 984	7 809 874 920	2 557 682 498	48,70 %

3.2.2. Technische bijstand

Voor de programmeringsperiode 2014-2020 beliep het bedrag aan betalingskredieten voor technische bijstand 20,0 miljoen EUR. Een deel van deze kredieten (3,0 miljoen EUR) is overgeschreven om de nodige betalingen te kunnen verrichten voor de Elfpo-plattelandsontwikkelingsprogramma's 2007-2013.

In tabel 11 zijn de betalingen gegroepeerd per hoofdactiviteit. Een groot deel van het geld is naar het Europees netwerk voor plattelandsontwikkeling gevloeid.

Tabel 11

Technische bijstand – besteding van de betalingskredieten	
Begrotingspost 05.046002 (in EUR)	
Omschrijving	Betaald bedrag
Europees netwerk voor plattelandsontwikkeling	3 807 289
Informatietechnologie	2 331 319
Platform voor technisch advies over financiële instrumenten	2 198 479
Europees innovatiepartnerschap	2 159 784
Europees evaluatienetwerk	1 404 023
Audit en controles	812 715
Bescherming van symbolen	100 000
Evenementen	214
Totaal	12 813 822

3.3. Gedeclareerde uitgaven per as en/of per maatregel

De tabellen 12a en 12b geven een overzicht van de betalingsdeclaraties van de lidstaten per as/maatregel voor plattelandsontwikkeling in 2016 (4e kwartaal van 2015 tot en met 3e kwartaal van 2016), de cumulatieve gedeclareerde uitgaven vanaf het begin van de programma's, alsmede de financieringsplannen van de Elfpo-programma's.

Opgemerkt zij dat het 4e kwartaal van 2015 voor het Elfpo 2007-2013 het laatste kwartaal is geweest voor de declaratie van de uitgaven. In dat kwartaal is het meeste geld naar as 1 gevloeid (40,3 %), gevolgd door as 2 met 23,3 %, as 3 met 20,8 % en as 4 met 12,8 %. De cumulatieve gedeclareerde uitgaven vanaf het begin van de programma's (32,0 %, 47,7 %, 12,4 % en 5,9 % voor respectievelijk as 1, as 2, as 3 en as 4) sluiten zeer nauw aan bij de programmering per as.

Bij de maatregelen van as 2 gaat het voornamelijk om jaarlijkse betalingen (bijvoorbeeld voor agromilieumaatregelen), terwijl as 1, as 3 en in mindere mate as 4 vooral uit meerjarige maatregelen bestaan, waarvoor langere goedkeurings- en uitvoeringstrajecten gelden (bijvoorbeeld investeringsprojecten).

De uitgaven voor het Elfpo 2014-2020 hadden in 2016 voornamelijk betrekking op maatregel 13 (betaling voor gebieden met natuurlijke of andere specifieke beperkingen) en maatregel 10 (agromilieuklimaat).

Tabel 12a

Gedeclareerde uitgaven Elfpo over 2016 (K4 2015) en totale cumulatieve uitgaven (K4 2006 t/m K4 2015) vergeleken met de financieringsplannen – <u>Elfpo 2007-2013</u>						
	Aangegeven uitgaven 2016 (K4 2015)		Cumulatieve gedeclareerde uitgaven (K4 2006 t/m K4 2015)		Financieringsplannen 2007-2013	
As/maatregel Elfpo	(in miljoen EUR)	(in %)	(in miljoen EUR)	(in %)	(in miljoen EUR)	(in %)
111 Acties op het gebied van beroepsopleiding en voorlichting	53,4	1,0%	840,5	0,9%	902,3	0,9%
112 Vestiging van jonge landbouwers	348,9	6,9%	3 271,4	3,5%	3 310,8	3,5%
113 Vervroegde uittrading	67,8	1,3%	2 655,2	2,8%	2 593,8	2,7%
114 Gebruik van adviesdiensten	3,7	0,1%	133,3	0,1%	139,4	0,1%
115 Oprichting van diensten ter ondersteuning van het bedrijfsbeheer, bedrijfsverzorgingsdiensten en ...	1,2	0,0%	31,7	0,0%	33,8	0,0%
121 Modernisering van landbouwbedrijven	656,4	12,9%	11 693,4	12,5%	11 828,7	12,3%
122 Verbetering van de economische waarde van bossen	6,5	0,1%	308,7	0,3%	324,1	0,3%
123 Verhoging van de toegevoegde waarde van land- en bosbouwproducten ...	318,0	6,2%	4 412,6	4,7%	4 643,0	4,8%
124 Samenwerking voor de ontwikkeling van nieuwe producten	28,7	0,6%	234,3	0,2%	252,5	0,3%
125 Infrastructuur voor de ontwikkeling...	477,4	9,4%	4 317,6	4,6%	4 366,9	4,6%
126 Herstel van agrarisch productiepotentieel	36,5	0,7%	648,5	0,7%	652,9	0,7%
131 Voldoen aan op communautaire regelgeving gebaseerde normen	0,1	0,0%	62,1	0,1%	64,1	0,1%
132 Deelname door landbouwers aan voedselkwaliteitsregelingen	3,0	0,1%	91,3	0,1%	99,4	0,1%
133 Activiteiten op het gebied van voorlichting en afzetbevordering	11,8	0,2%	128,4	0,1%	131,3	0,1%
141 Semizelfvoorzieningsbedrijven	27,5	0,5%	771,6	0,8%	792,2	0,8%
142 Producentengroeperingen	10,5	0,2%	234,9	0,3%	250,7	0,3%
143 Rechtstreekse betaling (BG + RO)	0,0	0,0%	9,5	0,0%	15,7	0,0%
144 Bedrijven die worden geherstructureerd	0,1	0,0%	180,8	0,2%	190,0	0,2%
As 1	2 051,6	40,3%	30 025,7	32,0%	30 591,8	31,9%
211 Betalingen voor natuurlijke handicaps aan landbouwers in berggebieden ...	181,1	3,6%	7 391,1	7,9%	7 128,0	7,4%
212 Betalingen aan landbouwers in andere gebieden met handicaps dan berggebieden	87,9	1,7%	7 681,4	8,2%	8 062,5	8,4%
213 Natura 2000-betalingen en betalingen in verband ...	13,3	0,3%	267,5	0,3%	272,6	0,3%
214 Agromilieubetalingen	464,2	9,1%	23 619,4	25,2%	23 845,5	24,9%
215 Dierenwelzijnsbetalingen	106,3	2,1%	1 006,2	1,1%	1 040,6	1,1%
216 Niet-productieve investeringen	40,2	0,8%	621,0	0,7%	656,4	0,7%
221 Eerste bebossing van landbouwgrond	41,8	0,8%	1 585,5	1,7%	1 584,4	1,7%
222 Eerste totstandbrenging van boslandbouwsystemen...	0,3	0,0%	1,5	0,0%	2,5	0,0%
223 Eerste bebossing van andere grond dan landbouwgrond	7,6	0,1%	168,2	0,2%	176,1	0,2%
224 Natura 2000-betalingen	11,8	0,2%	74,3	0,1%	69,6	0,1%
225 Bosmilieubetalingen	8,0	0,2%	70,1	0,1%	79,4	0,1%
226 Herstel van bosbouwpotentieel en...	148,8	2,9%	1 542,1	1,6%	1 603,3	1,7%
227 Niet-productieve investeringen	75,2	1,5%	698,6	0,7%	738,5	0,8%
As 2	1 186,4	23,3%	44 727,1	47,7%	45 259,23	47,2%
311 Diversificatie naar niet-agrarische activiteiten	74,6	1,5%	1 078,8	1,1%	1 110,5	1,2%
312 Oprichting en ontwikkeling van ondernemingen	111,5	2,2%	1 430,3	1,5%	1 570,0	1,6%
313 Bevordering van toeristische activiteiten	96,1	1,9%	887,9	0,9%	1 112,0	1,2%
321 Basisvoorzieningen plattelandseconomie en...	522,1	10,3%	3 683,0	3,9%	3 745,6	3,9%
322 Dorpsvernieuwing en -ontwikkeling	164,3	3,2%	3 199,6	3,4%	3 327,0	3,5%
323 Instandhouding en opwaardering landelijke...	85,8	1,7%	1 154,9	1,2%	1 194,2	1,2%
331 Opleiding en informatie	2,7	0,1%	92,2	0,1%	96,4	0,1%

341 Verwerving van vakkundigheid, dynamisering en uitvoering...	4,3	0,1%	100,4	0,1%	101,0	0,1%
As 3	1 061,3	20,8%	11 627,1	12,4%	12 256,8	12,8%
411 Uitvoering van plaatselijke ontwikkelingsstrategieën...	80,1	1,6%	471,5	0,5%	505,2	0,5%
412 Uitvoering van plaatselijke ontwikkelingsstrategieën...	7,5	0,1%	58,9	0,1%	73,8	0,1%
413 Uitvoering van plaatselijke ontwikkelingsstrategieën...	456,4	9,0%	3 977,0	4,2%	4 059,9	4,2%
421 Uitvoering van samenwerkingsprojecten	39,1	0,8%	170,8	0,2%	189,9	0,2%
431 Beheer plaatselijke groep, verwerving ...	70,9	1,4%	897,7	1,0%	928,6	1,0%
As 4	654,0	12,8%	5 575,9	5,9%	5 757,4	6,0%
511 Technische bijstand	139,6	2,7%	1 440,7	1,5%	1 531,1	1,6%
611 Rechtstreekse betalingen BG en RO	0,0	0,0%	436,4	0,5%	437,4	0,5%
Totaal	5 092,8	100,0%	93 832,7	100,0%	95 833,8	100,0%

Tabel 12b

Gedeclareerde uitgaven Elfpo over 2016 (K4 2015 t/m K3 2016) en totale cumulatieve uitgaven (K4 2014 t/m K3 2016) vergeleken met de financieringsplannen – Elfpo 2014-2020							
		Gedeclareerde uitgaven 2016 (K4 2015 t/m K3 2016)		Cumulatieve gedeclareerde uitgaven (K4 2014 t/m K3 2016)		Financieringsplannen 2014-2020	
Elfpo-maatregel		(in miljoen EUR)	(in %)	(in miljoen EUR)	(in %)	(in miljoen EUR)	(in %)
Maatregel 01	Acties inzake kennisoverdracht en voorlichting	20,3	0,3%	21,9	0,2%	1 132,8	1,1%
Maatregel 02	Bedrijfsadviesdiensten, bedrijfsbeheersdiensten en bedrijfsverzorgingsdiensten	10,7	0,2%	11,4	0,1%	865,9	0,9%
Maatregel 03	Kwaliteitsregelingen voor landbouwproducten en levensmiddelen	8,8	0,1%	10,5	0,1%	379,1	0,4%
Maatregel 04	Investerings in materiële activa	963,6	15,0%	1 183,4	11,7%	22 679,2	22,8%
Maatregel 05	Herstel van door natuurrampen of rampzalige gebeurtenissen beschadigd agrarisch productiepotentieel en invoering van passende preventieve acties	38,0	0,6%	53,1	0,5%	906,2	0,9%
Maatregel 06	Ontwikkeling van landbouwbedrijven en ondernemingen	344,7	5,4%	416,0	4,1%	7 399,6	7,4%
Maatregel 07	Basisdiensten en dorpsvernieuwing in plattelandsgedebieden	117,4	1,8%	120,3	1,2%	6 664,3	6,7%
Maatregel 08	Investerings in de ontwikkeling van het bosareaal en de verbetering van de levensvatbaarheid van bossen	247,8	3,9%	328,2	3,2%	4 557,5	4,6%
Maatregel 09	Oprichting van producentengroeperingen en -organisaties	16,0	0,2%	16,0	0,2%	476,3	0,5%
Maatregel 10	Agromilieuklimaat	1 734,3	27,1%	3 098,0	30,5%	16 365,7	16,5%
Maatregel 11	Biologische landbouw	583,7	9,1%	799,7	7,9%	6 444,6	6,5%
Maatregel 12	Betalingen in het kader van de Natura 2000-richtlijn en de kaderrichtlijn water	61,1	1,0%	95,9	0,9%	573,9	0,6%
Maatregel 13	Betalingen voor gebieden met natuurlijke of andere specifieke beperkingen	1 704,5	26,6%	3 217,7	31,7%	16 059,2	16,2%
Maatregel 14	Dierenwelzijn	182,5	2,8%	231,5	2,3%	1 475,2	1,5%
Maatregel 15	Bosmilieu- en klimaatdiensten en bosinstandhouding	6,8	0,1%	9,4	0,1%	266,4	0,3%
Maatregel 16	Samenwerking	20,7	0,3%	21,9	0,2%	1 762,6	1,8%
Maatregel 17	Risicobeheer	10,4	0,2%	15,6	0,2%	1 715,9	1,7%
Maatregel 18	Financiering van aanvullende nationale rechtstreekse betalingen voor Kroatië	36,1	0,6%	90,7	0,9%	111,9	0,1%

Maatregel 19	Steun voor plaatselijke ontwikkeling in het kader van Leader – vanuit de gemeenschap geleide lokale ontwikkeling	116,8	1,8%	125,7	1,2%	6 900,4	6,9%
Maatregel 20	Technische bijstand lidstaten	65,4	1,0%	83,7	0,8%	2 080,9	2,1%
Maatregel 113	Vervroegde uittreding	117,0	1,8%	197,7	1,9%	529,2	0,5%
Maatregel 131	Voldoen aan op communautaire regelgeving gebaseerde normen	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0	0,0%
Maatregel 341	Verwerving van vakkundigheid, dynamisering en uitvoering	0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,6	0,0%
Totaal		6 406,6	100,0%	10 148,5	100,0%	99 347,5	100,0%

*De lidstaten declareren hun uitgaven op kwartaalbasis. De declaraties over het vierde kwartaal van jaar n worden echter in januari n+1 ingediend. Derhalve hebben de overeenkomstige vergoedingen van de Commissie aan de lidstaten in jaar n betrekking op het vierde kwartaal van jaar n-1 tot en met het derde kwartaal van jaar n.

3.4. Uitvoering van de Elfpo-programma's

3.4.1. Programmeringsperiode 2007-2013

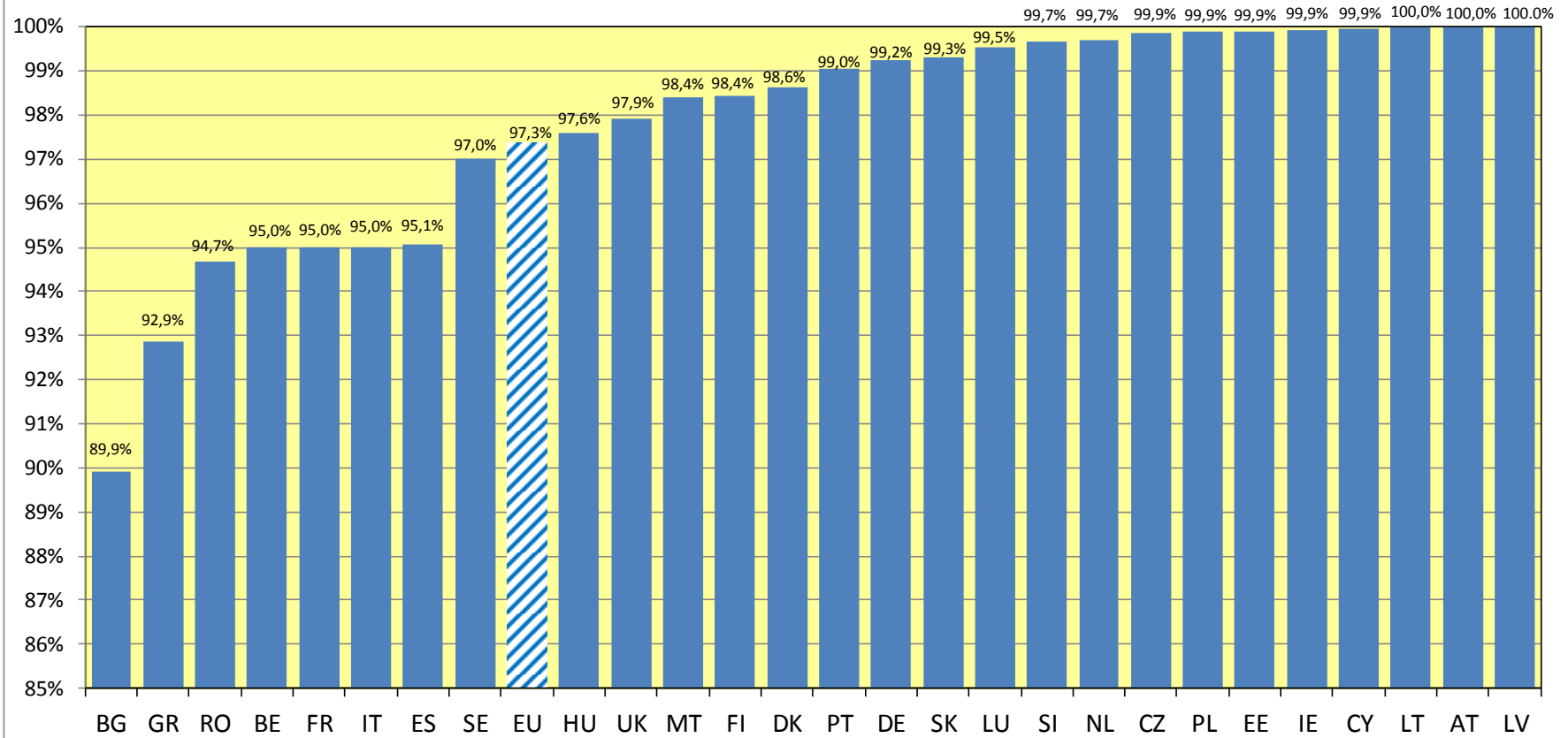
Grafiek 2 geeft een overzicht van het absorptiepercentage van de plattelandsontwikkelingsprogramma's 2007-2013 per lidstaat. Daarbij worden de betalingen vanaf het begin van de programmeringsperiode tot en met 31 december 2016, inclusief de afsluitingsbetalingen voor de programma's die al op die datum zijn afgesloten, afgezet tegen de totale toewijzing 2007-2013.

Tot eind 2016 heeft de toepassing van de n+2-regel geresulteerd in annuleringen ten bedrage van in totaal 1 722 miljoen EUR. Dit bedrag heeft betrekking op de jaren 2008-2013.

3.4.2. Programmeringsperiode 2014-2020

Grafiek 3 geeft een overzicht van het absorptiepercentage van de plattelandsontwikkelingsprogramma's 2014-2020 per lidstaat. Daarbij worden de betalingen vanaf het begin van de programmeringsperiode, inclusief de betalingen voor het 4e kwartaal van 2016 die in begrotingsjaar 2017 zijn vergoed, afgezet tegen de totale toewijzing 2014-2020.

Grafiek 2 - Absorptiepercentage PO-programma's 2007-2013 per lidstaat (% van de Elfpo-betalingen, inclusief de afsluitingsbetalingen t/m 31.12.2016, afgezet tegen de toewijzingen voor 2007-2013)

**Grafiek 3 - Absorptiepercentage PO-programma's 2014-2020 per lidstaat
(% van de Elfpo-betalingen, inclusief de betalingsaanvragen K4 2016,
afgezet tegen de toewijzingen voor 2014-2020)**

